

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09-05.01/076.00.1 /М/ОКІ-01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

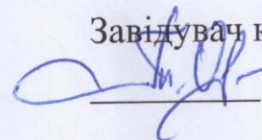

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Цифрова грамотність (Digital Literacy)»

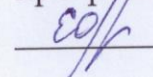
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій
26 серпня 2024 р., протокол № 7

Завідувач кафедри

 Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

 Катерина ОРЛОВА

Розробники:

д.е.н., професор, завідувач кафедри інформаційних систем в
управлінні та обліку ЛЕГЕНЧУК Сергій;
PhD, доцент кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових
технологій ЗАВАЛІЙ Тетяна

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 21 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Цифрова грамотність (Digital Literacy)» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки:	
Змістовних модулів – 2		1	
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		1	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 5,4	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		32 год.	-
		Практичні	
		-	-
		Лабораторні	
		32 год.	-
		Самостійна робота	
86 год.	-		
		Вид контролю: залік	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 42,7 % аудиторних занять, 57,3 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти сучасної системи теоретичних знань та практичних вмінь з використання цифрових технологій для доступу, організації, аналізу та оцінки цифрової інформації; відповідної соціальної поведінки в цифровому середовищі, включаючи правові та етичні фактори, пов'язані з використанням цифрових технологій та контенту; заходів для захисту особистих даних та безпеки.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- розвиток цифрової компетентності та цифрової грамотності у майбутніх фахівців;
- формування уміння орієнтуватися в потоці цифрової інформації, працювати з нею, обробляти і вбудовувати в інформаційні технології в практичну діяльність;
- закладання базисів використання інструментів штучного інтелекту для створення цифрового контенту;
- вивчення основних підходів до цифровізації соціально-економічної системи як на рівні окремого бізнесу, так і на рівні цілої країни;
- сприяння формуванню інформаційної культури здобувачів вищої освіти.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» та освітньо-професійною програмою «Підприємництво та торгівля»:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

СК6. Здатність до вибору та використання необхідного наукового, методичного, аналітичного інструментарію, а також спеціалізованого програмного забезпечення та інформаційних систем.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»:

ПРН4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН5. Професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 5

ПРН12. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний, аналітичний інструментарій, а також спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні **Soft skills**:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по email; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 6

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Методологічні основи цифрової грамотності

Тема 1. Робота з комп'ютерами (СК6; ПРН12)

Найпоширеніші типи комп'ютерів. Структура персонального комп'ютера. Основні складові апаратного забезпечення. Основні складові програмного забезпечення. Операційна система (ОС) та її види. Інтерфейс користувача як основний спосіб взаємодії в ОС. Настільні та мобільні програми. Пристрої Bluetooth.

Тема 2. Доступ до інформації в Інтернеті (СК6; ПРН12)

Четверта промислова революція. Методи підключення до мережі «Інтернет». Поняття «онлайн» і «офлайн». Технології Wi-Fi. IP-адреса. Дротове підключення до мережі для доступу до Інтернету, мобільне широкосмугове підключення. Перегляд вебсторінок. URL-адреса. Браузери. Розширення веббраузера (наприклад, віртуальна клавіатура турецькою мовою). Пошук в Інтернеті. Оцінка онлайн-інформації. Доменне ім'я / домен. «Білий список медіа» від Інституту масової інформації.

Тема 3. Комунікація онлайн (ЗК4, СК6; ПРН4, ПРН12)

Електронна пошта як спосіб комунікації в Інтернеті. Створення та відправка електронних листів. Електронна пошта. Електронна поштова скринька. Адреса електронної пошти. Види email-акаунтів. Структурні елементи електронного листа. Поштові сервери (сервери електронної пошти). Миттєві повідомлення, голосові виклики та відеовиклики. Онлайнкові голосові дзвінки.

Тема 4. Забезпечення цифрової безпеки (ЗК5, СК6; ПРН5, ПРН12)

Захист від фішингових атак. Комунікація безпечно онлайн. Створення надійних паролей. Види менеджерів паролей. Найкращі практики для обміну інформацією онлайн. Поняття «цифровий слід». Важливість управління цифровим слідом. Куки-файли. Види куки-файлів залежно від їхнього призначення. VPN (англ. virtual private network) як спосіб зашифрувати вебтрафік і приховати IP-адресу.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти цифрової грамотності

Тема 5. Створення цифрового контенту (СК6; ПРН12)

Рамка цифрових компетентностей громадян. Сутність і види цифрового контенту. Microsoft Word як прикладу текстового редактору. Microsoft Excel як приклад табличного редактору. Microsoft PowerPoint як приклад редактору для

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 7

створення презентацій. Створення контенту за допомогою інструментів штучного інтелекту (ШІ). Нові соціально-економічні виклики «етичної» діяльності компаній – Greenwashing, Pinkwashing, Bluewashing.

Тема 6. Цифрове співробітництво і управління контентом (ЗК4, ЗК5, СК6; ПРН4, ПРН5, ПРН12)

Цифрова трансформація робочого місця. Рівні цифрового співробітництва. Інструменти для цифрової співпраці. Управління контентом у цифровому середовищі. Особливості авторського права на цифровий контент. Закон України «Про цифровий контент і цифрові послуги». Досвід Європи у нормативному регулюванні цифрового простору (Закон про цифрові послуги (The Digital Service Act, DSA), Закон про цифровий ринок (The Digital Market Act, DMA)).

Тема 7. Цифровий етикет. Фабінг і синдром втрачених можливостей (ЗК4, ЗК5; ПРН4, ПРН5)

Цифровий етикет і нетикет. Правила доречної поведінки в мережі чи з цифровими пристроями. Фабінг як соціальний феномен порушення цифрового етикету. Типи фабінгу з огляду на різні соціальні взаємодії (партнерський, батьківський, робочий, студентський фабінг і фабінг начальника). Синдром втрачених можливостей (FoMo).

Тема 8. Цифрові сервіси України. Дія (ЗК4, ЗК5, СК6; ПРН4, ПРН5, ПРН12)

Цифрові трансформації в Україні: розвиток та становлення. Проєкт «Дія. Цифрова держава». Електронна система публічних закупівель «Prozorro». Електронний цифровий підпис. Український онлайн-сервіс бізнес-аналітики «YouControl».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 8

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Методологічні основи цифрової грамотності								
Тема 1. Робота з комп'ютерами	16	4	4	8	-	-	-	-
Тема 2. Доступ до інформації в Інтернеті	16	4	4	8	-	-	-	-
Тема 3. Комунікація онлайн	20	4	4	12	-	-	-	-
Тема 4. Забезпечення цифрової безпеки	20	4	4	12	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	72	16	16	40	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти цифрової грамотності								
Тема 5. Створення цифрового контенту	26	4	6	16	-	-	-	-
Тема 6. Цифрове співробітництво і управління контентом	18	4	4	10	-	-	-	-
Тема 7. Цифровий етикет. Фабінг і синдром втрачених можливостей	16	4	2	10	-	-	-	-
Тема 8. Цифрові сервіси України. Дія	18	4	4	10	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	78	16	16	46	-	-	-	-
ВСЬОГО	150	32	32	86	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 9

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Методологічні основи цифрової грамотності			
1	Робота з комп'ютерами 1. Основні функції веббраузера 2. Переваги і недоліки кукі-файлів для користувача 3. Порівняльний аналіз декількох текстових редакторів / табличних редакторів / редакторів для створення презентацій 4. Огляд ситуації в світі щодо статистичних показників частки населення, яка володіє гаджетами, має доступ до Інтернету, використовує соціальні медіа на основі досліджень <u>DataReportal</u>	4	-
2	Доступ до інформації в Інтернеті 1. Опрацювання «Білого списку медіа» від Інституту масової інформації 2. Використання інформації вебсайту <u>Statcounter Global Stats</u> щодо ринків пошукових систем, браузерів, операційних систем, видів гаджетів, що використовуються користувачами тощо 3. Дипфейки як потужний інструмент маніпуляції із інформацією 4. Ситуації, коли необхідно використовувати VPN-технології. Веббраузери із вбудованими VPN	4	-
3	Комунікація онлайн 1. Формальні і неформальні комунікації онлайн 2. Способи забезпечення комунікацій онлайн 3. Порівняльний аналіз 3-4 українських новинних цифрових медіа 4. Вплив емодзі / емотиконів / смайлів на сприйняття повідомлень. 5. Теорія поколінь Штрауса і Хоува як визначальний чинник комунікації з різними віковими групами	4	-
4	Забезпечення цифрової безпеки 1. Організація роботи менеджерів паролів 2. Опрацювання основних правил безпечної комунікації через email, соціальні мережі, месенджери 3. Опрацювання основних правил безпечної покупки через маркетплейси, дошки оголошень, інтернет-магазини тощо 4. Захист дітей у цифровому середовищі	4	-
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти цифрової грамотності			
5	Створення цифрового контенту 1. Використання сервісів-скорочувачів посилань / лінків 2. Створення інфографіки з високим рівнем наочності на прикладі сервісу «Flourish» 3. Огляд та пошук в бібліотеках / каталогах інструментів штучного інтелекту (ШІ) (<u>aiexploria</u> , <u>futurepedia</u>) 4. Порівняльний аналіз ChatGPT, Gemini, Claude.ai 5. Використання різних інструментів ШІ для створення контенту (створення презентації за допомогою <u>SlidesGo</u> ; зображень за	6	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024	
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 10	
	допомогою <u>PlayGround</u> , <u>Leonardo</u> ; аудіозапису із тексту <u>ElevenLabs</u> ; статті для блогу за допомогою <u>VideoToBlog</u> ; відео для YouTube з тексту за допомогою <u>HeyGen</u>)				
6	Цифрове співробітництво і управління контентом 1. Створення електронної візитки / візитівки (<u>eВізитка</u>) 2. Доступ до контенту різними мовами. <u>DeepL</u> і Google Translator. <u>YouGlish</u> для розуміння як іноземні слова звучать мовою оригіналу. Субтитри. Цифрова інклюзія 3. Екосистеми в цифровому просторі для організації спільної роботи (на прикладі екосистеми Google) 4. Загальний регламент із захисту даних (GDPR) як нормативний акт ЄС, що регулює обробку особистих даних громадян ЄС 5. Фіксація фрагментів екрану на прикладі використання програми <u>LightShot</u>			4	-
7	Цифровий етикет. Фабінг і синдром втрачених можливостей 1. <i>Кейси з офлайну</i> : розмова по телефону в маршрутці біля водія, переходимо дорогу на зелене світло у відведеному місці, але повністю увагою у смартфоні; керуємо автівкою і перевіряємо повідомлення під час керування; розмови на гучному зв'язку в кабінеті, де є інші колеги, які працюють 2. <i>Кейси з онлайн</i> : поширення неформального фото у соціальних мережах на якому багато людей без їхньої попередньої згоди; пересилання скріншотів Ваших переписок з іншими користувачами у загальні групи; студент під час дистанційного навчання переходить на інші вкладки веббраузера, не слухаючи викладача; під час переписки студент виправдовує невчасність здачі предмету різними життєвими обставинами, перевірити які викладач не може			2	-
8	Цифрові сервіси України. Дія 1. Приклади ситуацій, які зумовлюють необхідність накладання КЕП 2. Мобільна програма «Дія» та вебпортал «Дія»: еволюція можливостей від заснування до сьогодні 3. Перевірка публічних закупівель державного підприємства / установи через Prozorro (наприклад, Державного університету «Житомирська політехніка») 4. Аналіз контрагента через онлайн-сервіс бізнес-аналітики «YouControl»			4	-
РАЗОМ			32	-	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 11

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Методологічні основи цифрової грамотності			
1	Робота з комп'ютерами 1.Дослідження структури ринку операційних систем в світі та в Україні, за різними видами гаджетів 2.Види форматів файлів за призначеннями 3.Нові покоління комп'ютерів: що чекає на нас у наступне десятиліття 4.Сутність «Закону Мура» (Гордона Мура)	8	-
2	Доступ до інформації в Інтернеті 1.Особливості пошукової системи <u>Qwant</u> (The search engine that values you as a user, not as a product) 2. <u>Google Trends</u> як інструмент, який визначає тенденції пошукових запитів користувачів 3.Опрацювання звітів всесвітньовідомих консалтингових компаній (Deloitte, McKinsey&Company, PWC, BCG, KPMG, Bain&Company) 4.Дослідження структури ринку пошукових систем в світі та в Україні, за різними видами гаджетів 5.Перевірка інформації в Інтернеті за природою – факт чи судження, правда чи фейк, з автором чи без автора, за авторитетністю вебресурсу, де розміщена інформація тощо (див. що таке «джинса») 6.Порівняльний аналіз конкретних SaaS-сервісів, які функціонують за Free та Freemium-моделями. Для порівняння обирайте сервіси, які пропонують аналогічні чи схожі послуги, які конкурують між собою на ринку	8	-
3	Комунікація онлайн 1.Ботоферми як зброя масового соціального ураження 2.Email-комунікація як спосіб формальних офіційних комунікацій. Університетська пошта Житомирської політехніки як подібний приклад, який забезпечує формальні комунікації між учасниками освітнього процесу 3.Порівняльний аналіз сервісів-організаторів відеоконференцій Google Meet, ZOOM, Microsoft Teams 4.Можливості месенджерів щодо спільної роботи і відеозв'язок 5.Комунікація у соціальних мережах за інтересами на конкретних прикладах (наприклад, група «Книжкова барахолка» у Facebook і однойменний телеграм-канал)	12	-
4	Забезпечення цифрової безпеки 1.Опрацювання способів захисту гаджету від проникнень шахраїв 2.Способи перевірки безпечності покупки в Інтернеті (наприклад, як перевірити безпечність покупки на OLX?) 3.Правила фактчекінгу та перевірки даних з Інтернету на достовірність та прив'язку до перевірених фактів (наприклад, розбір фейку «Корпорації Pfizer та Moderna були залучені до воєнно-	12	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024	
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 12	
	біологічних дослідів США в Україні» від фактчекінгового проєкту незалежної аналітичної платформи «Вокс Україна» 4.Ризики використання хмарних сервісів (приклад, ПРИВАТу за квітень 2024 р. про переніс всіх даних з фізичних серверів з України) 5.Необхідність розробки політики цифрової безпеки для бізнесу (організації, установи тощо)				
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти цифрової грамотності					
5	Створення цифрового контенту 1.Опрацювання бібліотек/ каталогів інструментів ШІ 2.Вірусність цифрового контенту як запорука його успіху 3.Створення інтерактивної презентації 4.Переваги використання інструментів ШІ для рутинної роботи чи рутинних завдань: що саме делегувати?			16	
6	Цифрове співробітництво і управління контентом 1.Основні напрямки віртуалізації в економіці (електронна комерція, фінтех, смарт-контракти, Інтернет речей, штучний інтелект, машинне навчання) 2.Професії, які можуть бути замінені робототехнікою та іншими новітніми технологіями в найближче десятиліття 3.Теорія «Чорного лебедя» в інформаційному просторі Інтернету 4.Наукове цифрове співробітництво: український та міжнародний виміри			10	
7	Цифровий етикет. Фабінг і синдром втрачених можливостей 1.Номофобія як залежність від смартфонів 2.Перегляд фільму «Соціальна дилема» для подальшої дискусії про соціальні мережі та їхній вплив на користувачів, зокрема з акцентом на користувачів-підлітків 3.Етичні вимоги до українського бізнесу та його офіційних представників у цифровому просторі (наприклад, кейс від інтернет-книгарні «УАКАВОО» – Звільнення генерального директора через сексистські висловлювання) 4.Етичні вимоги до українського бізнесу через залучення ШІ (наприклад, кейс від видавництва «Ранок» - Книга «ХОЧУ НА МАРС» створена ШІ: чи є порушення етичних норм?) 5.Цифровий детокс як варіант обмежити себе від постійного використання смартфона та організувати життя у правильніший спосіб (наприклад, мобільна програма FOREST, яка дозволяє організувати користувача, щоб той менше використовував смартфон) 6.«Фонове» споживання контенту – більше переваг чи недоліків? (для користувача)			10	
8	Цифрові сервіси України. Дія 1.Цифрова економіка України: великі плани і великі виклики 2.Проект Y.C.Market від YouControl: для потреб бізнес-аналітики 3.Нормативне регулювання електронного урядування в Україні 4.Дія як інструмент боротьби з корупцією			10	
РАЗОМ				86	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 21 / 13

7. Індивідуальні самостійні завдання

У межах вивчення навчальної дисципліни «Цифрова грамотність (Digital Literacy)» передбачено індивідуальне самостійне завдання, яке передбачає створення цифрового контенту за допомогою інструментів штучного інтелекту (ШІ). Це завдання розміщено у відповідній теці на освітньому порталі Житомирської політехніки.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання.

Результат навчання	Методи навчання
<i>ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод
<i>ПРН 5. Професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи
<i>ПРН 12. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний, аналітичний інструментарій, а також спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 14

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
<i>ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік
<i>ПРН 5. Професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік
<i>ПРН 12. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний, аналітичний інструментарій, а також спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 15

матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали) Проходження курсів неформальної освіти (запропоновані нижче курси є безкоштовними):	-	-
• <i>Інформаційна гігієна під час війни</i> . Курс. Prometheus. URL: https://cutt.ly/eeQxKcPs	5	-
• <i>Фактчек: Довіряй-перевіряй</i> . Курс. EdEra. URL: https://cutt.ly/ceQoswN9	5	-
• <i>Verified: онлайн-курс з медіаграмотності</i> . EdEra. URL: https://cutt.ly/SeQosaNZ	5	-
• <i>Цифрова безпека на персональному рівні</i> . Курс. Prometheus. URL: https://cutt.ly/KeQSCGfY	5	-
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	-

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 21 / 16

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	-
Участь у дискусії	10	-
Виконання поточних тестових завдань	30	-
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	20	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80	-

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти набрав за поточний контроль 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 21 / 17

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35–49 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 18

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Апаратне забезпечення	Hardware
2	Веббраузер	Webbrowser
3	Вебсайт	Website
4	Вебсторінка	Webpage
5	Всесвітня мережа	World Wide Web / WWW
6	Домен	Domain
7	Електронна пошта	Electronic mail / Email
8	Інтернет	Internet
9	Кукі-файли	Cookies
10	Мережа	Network
11	Мобільні програми	Mobile applications / Mobile apps
12	Настільні програми	Desktop applications / Desktop apps
13	Настільний комп'ютер	Desktop
14	Онлайн	Online
15	Офлайн	Offline
16	Планшет /планшетний комп'ютер	Tablet
17	Поштовий сервер	Message transfer agent
18	Пошукова система	Search engine
19	Пристрій введення	Input device
20	Пристрій виведення	Output device
21	Програмне забезпечення	Software
22	Фабінг	Phubbing
23	Фішинг	Phishing
24	Цифрова грамотність	Digital literacy
25	Цифровий слід	Digital footprint

12. Рекомендована література

Нормативно-правова база

1. Закон України «Про цифровий контент та цифрові послуги» від 10.08.2023 р. № 3321-IX. URL: <https://cutt.ly/ReQkTII6>

Основна література

1. Воронкова В. Г., Нікітенко В.О. Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика: монографія. Запоріжжя: ВД «Гельветика», 2022. 460 с. URL: <https://cutt.ly/heEwLS7p>

2. Давиденко Г. Цифрова інклюзія та доступність: соціальна діджиталізація: монографія. Вінниця: ТВОРИ, 2023. 240 с. URL: <https://cutt.ly/meEwKWe4>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 19

3. Краус К.М., Краус Н.М., Іщенко І.С. Освіта та суспільство: цифрова ідентифікація людини: монографія. Київ: Аграр Медіа Груп, 2023. 208 с. URL: <https://cutt.ly/KeEwJIAS>

4. Цифрова економіка: підручник / Т.І. Олешко, Н.В. Касьянова, С.Ф. Смерічевський та ін. К.: НАУ, 2022. 200 с. URL: <https://cutt.ly/ReEw0Un0>

5. Цифровізація економіки як фактор економічного зростання: колективна монографія / За заг. ред. О.Л. Гальцової. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 260 с. URL: <https://cutt.ly/WeEewnFA>

Допоміжна література

1. Wiesinger S., Beliveau R. Digital Literacy: A Primer on Media, Identity, and the Evolution of Technology. Second Edition, Peter Lang, 2023. 240 p.

2. Zavalii T., Zhalinska I. Phubbing phenomenon: contemporary discourse in the digital world and social responsibility of marketing. Revista științifică a Universității de Stat din Moldova. 2023. Vol. 2(11). P. 3-15.

3. Богуш В.М., Боуш В.В., Бровко В.Д., Настратін В.П. Основи кіберпростору, кібербезпеки та кіберзахисту: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2020. 553 с.

4. Бортун К.О. Цифрова грамотність як важливий вектор навчання студентів економічних спеціальностей. Економіка і управління. 2023. № 1. С. 127-138.

5. Германс Е. Цифрова епоха? Вона і моя теж! Медійна та інформаційна грамотність: ключ до забезпечення прав людей старшого віку на участь у цифровій епосі. Департамент інформаційного суспільства, Рада Європи, 2022. 48 с.

6. Завалій Т.О. Bluwashing як загроза реалізації концепції Глобального договору ООН: європейські практики та уроки для українського бізнесу. Сталий розвиток економіки. 2023. № 1(46). С. 38-49.

7. Завалій Т.О. Безоплатні інструменти діджитал-маркетологів: Google Alerts. Проблеми системного підходу в економіці. 2022. Випуск 2(88). С. 131-140.

8. Завалій Т.О. Нетикет для менеджерів у цифровому середовищі: сутність та види. Obszary rozwoju współczesnego biznesu. Redakcja D. Burzyńska, P. Idrian. Wydawnictwo Państwowej Uczelni im. Stefana Batorego, Skierniewice, 2022. С. 178-194.

9. Завалій Т.О., Легенчук С.Ф. Google Trends як інструмент діджитал-маркетингу: методичні аспекти. Маркетинг і цифрові технології. 2023. Т. 7. № 1. С. 52-68.

10. Завалій Т.О., Пащенко О.П., Виговський В.Г. Принципи цифрового етикету в маркетингових комунікаціях. Маркетинг і цифрові технології. 2022. Т. 6. № 2. С. 21-37.

11. Кулеба Д. Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. Київ: Книголав, 2019. 381 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 20

12. Мороз О. Як не стати овочем. Інструкція з виживання в інфопросторі. Х.: Віват, 2021. 208 с.

13. Ніколс Т. Диванні експерти. Як необмежений доступ до інформації робить нас тупішими / Пер. з англ. Євгенії Кузнецової. К.: Наш формат, 2019. 240 с.

14. Почепцов Г. Фейк. Технології спотворення реальності. К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2020. 224 с.

15. Скіннер К. Людина цифрова: Четверта революція в історії людства, яка торкнеться кожного. Пер. з англ. Ганни Якубовської. Х.: Фабула, Ранок. 2020. 270 с.

16. Ярмоленко Т.А. Роль штучного інтелекту у формуванні цифрової грамотності здобувачів освіти. Progressive research in the modern world: the 10th International scientific and practical conference (June 22-24, 2023). Boston, USA, 2023. С. 160-164.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. DataReportal. URL: <https://datareportal.com/>
2. Results DigEco¹. Zhytomyr Polytechnic State University. URL: <https://dig2eco.ztu.edu.ua/results/>
3. Verified: онлайн-курс з медіаграмотності. **EdEra**. URL: <https://cutt.ly/SeQosaNZ>
4. Безпека. OLX. URL: <https://blog.olx.ua/bezpeka-uk/>
5. Дослідження цифрової грамотності в Україні 2023. URL: <https://cutt.ly/neQofUGs>
6. Інформаційна гігієна під час війни. Курс. **Prometheus**. URL: <https://cutt.ly/eeQxKcPs>
7. Кіберняні. Цифрова безпека для початківців: як попередити кібератаку та захищати дані в інтернеті. Освітній серіал. **Дія. Освіта**. URL: <https://cutt.ly/AeQoh4tP>
8. Курс «Цифрова грамотність (Digital Literacy)» на освітньому порталі Житомирської політехніки. URL: <https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=4732>
9. Обережно! Кібершахраї: Як захистити себе від шахраїв в інтернеті та у гаджетах. Освітній серіал. **Дія. Освіта**. URL: <https://cutt.ly/veQohKSd>
10. Основи кібергігієни: Як держслужбовцям захиститися від хакерських атак. Освітній серіал. **Дія. Освіта**. URL: <https://cutt.ly/yeQojxSP>
11. Персональна кібергігієна: Базові правила гігієни в інтернеті. Освітній серіал. **Дія. Освіта**. URL: <https://cutt.ly/WeQojdN1>
12. Фактчек: Довіряй-перевіряй. **EdEra**. URL: <https://cutt.ly/ceQoswN9>

¹ Результати проекту #Egasmus+ DigEco Digitalization of economic as an element of sustainable development, в т. ч. записи лекцій «Цифрові сервіси України. Дія» (викладач – Т.О. Завалій), «Ensuring digital safety» (викладач – С.Ф. Легенчук)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК1 -01-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 21 / 21</i>

13. Цифрова безпека на персональному рівні. Курс. **Prometheus**. URL: <https://cutt.ly/KeQSCGfY>